

Účtovné súvzťažnosti od A do Z

**Copyright (c) 1998–2010 by Dashöfer Holding, Ltd.
& Verlag Dashöfer, vydavateľstvo s. r. o.**

Všetky práva, predovšetkým autorské právo, licenčné právo a priemyselné ochranné práva sú vo výhradnom vlastníctve Dashöfer Holding, Ltd. a sú chránené autorským zákonom. Všetky práva sú vyhradené, najmä právo na kopírovanie, distribúciu a preklad. Žiadna časť nesmie byť akoukoľvek formou (tlačou, fotokópiou, elektronickým alebo iným spôsobom) bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľstva reprodukovaná alebo s použitím elektronických off-line systémov ukladaná do pamäti, spracovaná či šírená.

Informácie obsiahnuté v tomto diele boli spracované na základe najlepších poznatkov v okamihu zverejnenia, z dôvodu nejednotných právnych výkladov a neucelených výsledkov vo výskume a jurisdikcii dielo nezaručuje absolútnu bezchybnosť.

Za správnosť príspevkov zodpovedajú autori.

**Vydáva Verlag Dashöfer, vydavateľstvo, s. r. o.,
Železničiarska 13, P. O. BOX 323, 814 99 Bratislava,
IČO: 35730129**

**tel.: 02/33 00 55 55, fax: 02/33 00 55 50,
e-mail: uctovne.suvztaznosti@dashofer.sk**

**Zodpovedná redaktorka: Ing. Jaroslava Beczányiová
e-mail: jaroslava.beczanyiova@dashofer.sk**

Sadzba: Xpression, s. r. o., Bratislava

Tlač: I. M. Print, Bratislava

Vychádza: minimálne štyrikrát ročne

Číslo: 4/2010

Evidenčné číslo: 2579/2001

ISSN: 1335-5430

Cena: 177,31 EUR s DPH bez poštovného a balného.

Účtovné súvzťažnosti od A do Z

*Lexikón platných súvzťažností pre vedenie podvojného
účtovníctva podnikateľov*

Základné dielo

Obsah príručky zodpovedá najnovšiemu právnemu stavu
a najnovším poznatkom obchodnej praxe

STAV – DECEMBER 2010

redakčná uzávierka: 1. 12. 2010

Kolektív autorov:

Ing. Ján Bolgáč, Ing. Veronika Dubielová, Ing. Mgr. Renáta Feketeová, PhD.
Ing. Sylvia Kastlerová, PhD., Ing. Jitka Meluchová, PhD., Ing. Ján Solík, PhD.,
Ing. Mgr. Martin Tužinský, Ing. Mária Vépyrová, PhD.

Verlag Dashöfer,
vydavateľstvo, s. r. o.

Osobné vydavateľstvo ekonomickej,
právnickej a technickej literatúry

Železničarska 13
P. O. BOX 323
814 99 Bratislava 1

e-mail: uctovne.suvztaznosti@dashofer.sk
www.dashofer.sk

ÚČTOVNÉ SÚVZŤAŽNOSTI od A do Z

Návod na zaradenie aktualizácie – DECEMBER 2010

ŠTRUKTÚRA PODKAPITOL PRE JEDNOTLIVÉ ÚČTY:

1a) Číslo účtu – Názov účtu

1b) Číslo účtu – Názov účtu – príklady

1c) Číslo účtu – Názov účtu – daňové dopady

UPOZORNENIE:

Prvú čiernobielu stranu pod farebným listom nahradzte novou

Nasledujúce listy zaradujte podľa nasledujúceho návodu:

ZAKLADAČ Č. 1

2. Aktuality

Časť, diel	Názov kapitoly	Vybrať		Vložiť	
		strany	listy	strany	listy
Účtová trieda 0 – Dlhodobý majetok					
2/1	Obsah	1-2	1		
2.1	Obsah			1-2	1
2.2	Čo priniesla novela zákona o cestovných náhradách	1-8	4		
2/3	Aktuálne z legislatívy	1-18	9		
2/4	Zmeny v sociálnej oblasti	1-8	4		
2.5	Transferové oceňovanie ako nástroj preukázania cenotvorby u daňových osôb	1-18	9		
2.7	Uloženie účtovnej závierky do poľenky listu a zverejňovanie údajov z účtovnej závierky	1-14	7		
2/2	Prípravované zmeny v legislatíve od roku 2011			1-14	-

3. Účtovné súvzťažnosti

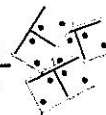
Časť, diel	Názov kapitoly	Vybrať		Vložiť	
		strany	listy	strany	listy
Účtová trieda 0 – Dlhodobý majetok					
065	Dlhové cenné papiere držané do splatnosti	1-2	-		
065	Dlhové cenné papiere držané do splatnosti			1-2	1
065	Dlhové cenné papiere držané do splatnosti – príklady	1-6	3		
069	Ostatný dlhodobý finančný majetok	1-4	2		
069	Ostatný dlhodobý finančný majetok			1-2	1
072	Oprávky k aktivovaným nákladom na vývoj	1-4	2		
072	Oprávky k aktivovaným nákladom na vývoj			1-2	1
073	Oprávky k softvéru	1-4	2		
073	Oprávky k softvéru			1-2	1
075	Oprávky ku goodwillu	1-4	2		
075	Oprávky ku goodwillu			1-2	1
079	Oprávky k ostatnému dlhodobému nehmotnému majetku	1-4	2		
079	Oprávky k ostatnému dlhodobému nehmotnému majetku			1-2	1
Účtová trieda 1 – Zásoby					
111	Obstaranie materiálu – príklady			1-8	4
112	Materiál na sklade – príklady			1-8	4
119	Materiál na ceste – príklady			1-6	3
121	Nedokončená výroba	1-4	2		
121	Nedokončená výroba			1-4	2
121	Nedokončená výroba – príklady	1-4	2		
122	Polotovary vlastnej výroby	1-4	2		
122	Polotovary vlastnej výroby			1-4	2
122	Polotovary vlastnej výroby – príklady			1-6	3
123	Výrobky	1-4	2		
123	Výrobky			1-4	2
123	Výrobky – príklady	1-4	2		

Časť, diel	Názov kapitoly	Vybrať		Vložiť	
		strany	listy	strany	listy
124	Zvieratá	1-6	3		
124	Zvieratá			1-6	3
124	Zvieratá	1-4	2		
Účtová trieda 2 – Finančné účty					
249	Ostatné krátkodobé finančné výpomoci	1-4	2		
249	Ostatné krátkodobé finančné výpomoci			1-6	3
257	Ostatné realizovateľné cenné papiere	1-2	1		
257	Ostatné realizovateľné cenné papiere			1-2	1
Účtová trieda 3 – Zúčtovacie vzťahy					
315	Ostatné pohľadávky	1-4	2		
315	Ostatné pohľadávky			1-4	2
315	Ostatné pohľadávky – príklady	1-2	1		
324	Prijaté preddavky – príklady			1-4	2
335	Pohľadávky voči zamestnancom	1-6	3		
335	Pohľadávky voči zamestnancom			1-6	3
341	Daň z príjmov	1-4	2		
341	Daň z príjmov			1-4	2
342	Ostatné priame dane	1-4	2		
342	Ostatné priame dane			1-4	2
346	Dotácie zo štátneho rozpočtu	1-4	2		
346	Dotácie zo štátneho rozpočtu			1-6	3
347	Ostatné dotácie	1-4	2		
347	Ostatné dotácie			1-6	3
353	Pohľadávky za upísané vlastné imanie	1-4	2		
353	Pohľadávky za upísané vlastné imanie			1-4	2
355	Ostatné pohľadávky voči spoločníkom a členom	1-6	3		
355	Ostatné pohľadávky voči spoločníkom a členom			1-6	3
367	Závazky z upísaných nesplatených cenných papierov a vkladov	1-4	2		
367	Závazky z upísaných nesplatených cenných papierov a vkladov			1-4	2
378	Iné pohľadávky	1-4	2		
378	Iné pohľadávky			1-4	2
379	Iné záväzky	1-6	3		
379	Iné záväzky			1-6	3
381	Náklady budúcich období	1-4	2		
381	Náklady budúcich období			1-4	2
383	Výdavky budúcich období	1-4	2		
383	Výdavky budúcich období			1-4	2
384	Výnosy budúcich období	1-6	3		
384	Výnosy budúcich období			1-6	3
385	Prijmy budúcich období	1-4	2		
385	Prijmy budúcich období			1-4	2
Účtová trieda 4 – Kapitálové účty a dlhodobé záväzky					
415	Oceňovacie rozdiely z kapitálových účastín	1-4	2		
415	Oceňovacie rozdiely z kapitálových účastín			1-2	1
451	Rezervy zákonné	1-2	1		
451	Rezervy zákonné			1-2	1
459	Ostatné rezervy	1-2	1		
459	Ostatné rezervy			1-4	2
474	Závazky z nájmu	1-6	3		
474	Závazky z nájmu			1-4	2
474	Závazky z nájmu – príklady	1-4	2		

ZAKLADAČ č. 2

3. Účtovné súvzťažnosti

Časť, diel	Názov kapitoly	Vybrať		Vložiť	
		strany	listy	strany	listy
Účtová trieda 5 – Náklady					
502	Spotreba energie – príklady			1-6	3
511	Opravy a udržiavanie	1-4	2		
511	Opravy a udržiavanie			1-4	2
511	Opravy a udržiavanie – príklady			1-6	3

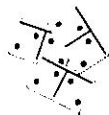

021 – Stavby	100 000 €
022 – Samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí (SHV a SHV)	12 500 €
081 – Oprávky k stavbám	12 000 €
082 – Oprávky k SHV a SHV	11 000 €
112 – Materiál na sklade	7 000 €
122 – Polotovary vlastnej výroby	1 100 €
121 – Nedokončená výroba	250 €
211 – Pokladnica	1 900 €
221 – Bankové účty	30 000 €
331 – Zamestnanci	2 400 €
411 – Základné imanie	210 600 €
461 – Bankové úvery	110 200 €

V súvislosti s účtovaním obstarania materiálu vznikli v spoločnosti *NÁBYTKAR, s. r. o* nasledujúce účtovné prípady.

Č.	Doklad	Text	Suma v €	MD	D
1.	PFA	Faktúra od dodávateľa za spotrebovanú elektrickú energiu: a) suma bez DPH b) suma DPH c) suma spolu s DPH	1 500 285 1 785	502 343 —	— — 321
2.	VBÚ	Úhrada faktúry za spotrebovanú elektrickú energiu z bankového účtu.	1 785	321	221
3.	VPD	Nákup materiálu (surovej nevysušenej drevnej hmoty – dosiek) v hotovosti od neplatiteľa DPH.	1 000	111	211
4.	PRÍ	Príjem nakúpených dosiek na sklad v obstarávacej cene.	1 000	112	111
5.	PFA	Drevené dosky boli popraskané a preto ich spoločnosť <i>NÁBYTKAR, s. r. o.</i> reklamovala, reklamáciu dodávateľ čiastočne uznal a vystavil dobropis.	300	315	112
6.	VBÚ	Inkaso dobropisu za uznanú reklamáciu.	300	221	315

111 – Obstaranie materiálu – príklady

Príklad 1

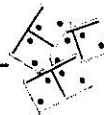
Spoločnosť NÁBYTKAR, s.r.o. je zameraná na výrobu nábytku, konkrétne korpusov postelí, stolov, stoličiek a iných druhov dreveného nábytku.

Spoločnosť **je platiteľom DPH**. Vo fáze výroby sa v účtovnej jednotke spotrebúva materiál nakúpený od dodávateľov, ako aj niektoré druhy materiálu vyrobeného vo vlastnej výrobnej prevádzke, ako napr. opracované dosky, sušené rôzne druhy dreva, ozdobné nábytkové lišty.

Účtovná jednotka NÁBYTKAR, s. r. o. účtuje zásoby materiálu **spôsobom A** (vnútroorganizačný predpis). Pri účtovaní zásob materiálu používa účet 111 – Obstaranie materiálu.

Účtovná jednotka NÁBYTKAR, s.r.o. mala na začiatku účtovného obdobia tento stav vybraného majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov:

Č.	Doklad	Text	Suma v €	MD	D
17.	PRI	Prevzatie materiálu (náterové hmoty) na sklad – príjemka (Faktúra zatiaľ nedoručila – cena bola stanovená na základe dodacieho listu, to znamená že účtovná jednotka pozná presnú výšku záväzku). <i>Poznámka: ak spoločnosť nepozná ku dňu zostavenia účtovnej závierky výšku záväzku použije namiesto účtu 326 – Nevyfakturované dodávky účet 323– Krátkodobé rezervy.</i>	1 850	112	326
18.	PFA	Prijatá faktúra za materiál (farby a laky) ktorý ešte nebol prijatý na sklad: a) suma bez DPH b) suma DPH c) spolu s DPH	1 000 190 1 190	111 343 –	– – 321
19.	IÚD	Účtovanie na konci účtovného obdobia – prevod konečného zostatku účtu 111 – Obstaranie materiálu na účet 119 – Materiál na ceste (predstavuje materiál, ktorý už bol vyfakturovaný ale do konca účtovného obdobia ešte nebol dodaný a prevzatý na sklad materiálu).	1 000	119	111

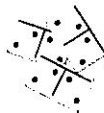
V **spôsobe B** účtovania zásob materiálu sa účet 111 – Obstaranie materiálu nepoužíva.

V **spôsobe A** účtovania zásob materiálu:

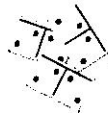
Pri niektorých druhoch materiálu, ktorých obstarávací cena materiálu neobsahuje náklady spojené s obstaraním z dôvodu, že s ich obstaraním žiadne neboli spojené, sa spoločnosť môže rozhodnúť nepoužiť účet 111, ale hneď materiál prijať na sklad a zaúčtovať ho na základe účtovného dokladu – príjemky priamo pri obstaraní na majetkový účet 112– *Materiál na sklade*.

Dokonca pri niektorých druhoch materiálu, ako napr. čistiace prostriedky alebo kancelárske potreby, môže účtovná jednotka obstarávaný materiál účtovať aj v spôsobe A účtovania zásob materiálu **priamo do spotreby** na účet 501 – *Spotreba materiálu*.

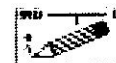

Č.	Doklad	Text	Suma v €	MD	D
7.	PFA	Prijatá faktúra od dodávateľa za nákup materiálu – železný spojovací materiál: a) suma bez DPH b) suma DPH c) suma spolu s DPH	2 500 475 2975	111 343 –	– – 321
8.	IÚD	Preprava materiálu vlastným automobíлом so šoférom (aktivácia vlastných nákladov spojených s prepravou materiálu).	80	111	622
9.	PFA	Reklamácia uplatnená voči dodávateľovi spojovacieho materiálu, ktorú dodávateľ uznal ako oprávnenú – faktúra ešte nebola uhradená: a) suma bez DPH b) suma DPH c) suma spolu s DPH	100 19 119	– – 321	111 343 –
10.	PRI	Prijem kúpeného materiálu na sklad v obstarávacej cene.	2 480	112	111
11.	VBÚ	Úhrada faktúry voči dodávateľovi spojovacieho materiálu.	2 856	321	221
12.	IÚD	Mzdové náklady zamestnancov pracujúcich vo výrobnom procese. Zákonné sociálne náklady na zamestnancov pracujúcich vo výrobe – platby poisťného do sociálnej a zdravotnej poisťovne.	1 100 387,20	521 524	331 336
13.	PRI	Výroba materiálu – sušených dosiek vo vlastnej prevádzke (aktivácia vlastných nákladov vynaložených na výrobu materiálu).	800	112	621
14.	VPD	Nákup materiálu (sušené dosky) v hotovosti: a) suma bez DPH b) DPH c) suma spolu s DPH	500 95 595	111 343 –	– – 211
15.	PRI	Prijem nakúpeného materiálu na sklad v obstarávacej cene.	500	112	111
16.	VYD	Výdaj materiálu do výrobného procesu – sušené dosky (ocenenie metódou VAP – ocenenie úbytku materiálu váženým aritmetickým priemerom prírastkov, príp. FIFO – ocenenie úbytku materiálu v ocenení najstaršieho prírastku.	1 800	501	112

Tieto rozhodnutia účtovnej jednotky o takomto spôsobe účtovania zásob musia byť uvedené vo vnútroorganizačnom predpise účtovnej jednotky.

Príklad 2

Spoločnosť PEKÁR, s. r. o. je zameraná na výrobu pekárenských výrobkov, konkrétne upečeného chleba, upečených rožkov, posúchov a iných druhov výrobkov. Spoločnosť **nie je platiteľom DPH**.

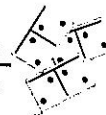
Vo fáze výroby sa spotrebúva materiál – múka, soľ, cukor, rôzne ochucovadlá, kvások, pekárenské zmesi a zároveň v účtovnej jednotke vznikajú medzistupne výrobného procesu, ako nedokončená výroba a polotovary vlastnej výroby.

Kvások a pekárenské zmesi si spoločnosť PEKÁR, s. r. o. vyrába aj vo vlastnej réžii v prevádzke.

Účtovná jednotka PEKÁR, s. r. o. účtuje zásoby materiálu **spôsobom A** (vnútroorganizačný predpis).

Účtovná jednotka PEKÁR, s. r. o. mala na začiatku účtovného obdobia tento stav vybraného majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov:

021 – Stavby	150 000 €
022 – Samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí (SHV a SHV)	12 500 €
081 – Oprávky k stavbám	6 000 €
082 – Oprávky k SHV a SHV	1 000 €
112 – Materiál na sklade	2 800 €

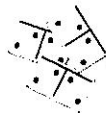

211 – Pokladnica	11 900 €
221 – Bankové účty	130 000 €
331 – Zamestnanci	12 400 €
411 – Základné imanie	210 600 €

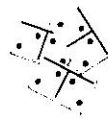
V súvislosti s účtovaním obstarania materiálu vznikli v spoločnosti *PEKÁR, s. r. o* nasledujúce účtovné prípady.

Č.	Doklad	Text	Suma	MD	D
1.	VPD	Nákup múky v hotovosti od mlynára – neplatiteľa DPH, ktorý bol ihneď spotrebovaný vo výrobe.	1 000	501	211
2.	PFA	Prijatá faktúra za kúpu korenín, soli a cukru (materiálu): a) suma bez DPH b) suma DPH c) suma spolu s DPH	700 133 833	– – 111	– – 321
3.	VPD	Preprava materiálu (korenín, soli a cukru) a poistenie prepravy uhradená prepravnej spoločnosti v hotovosti.	130	111	211
4.	PRI	Príjem kúpeného materiálu na sklad v obstarávacej cene.	963	112	111
5.	VBÚ	Úhrada faktúry voči dodávateľovi za dodávku korenín, soli a cukru (materiálu).	833	321	221
6.	IÚD	Mzdové náklady zamestnancov pracujúcich vo výrobnom procese Zákonné sociálne náklady na zamestnancov pracujúcich vo výrobe – platby poisťného do sociálnej a zdravotnej poisťovne	1 100 387,2	521 524	331 336
7.	IÚD	Účtovanie odpisov na základe odpisového plánu: a) k stavbám b) k SHV a SHV	150 20	551 551	081 082
8.	IÚD	Výroba zmesí na chlieb a rožky (materiálu): skutočné priame náklady na výrobu materiálu b) výrobná réžia prepočítaná na vyrobený materiál	2 100 520	112 112	621 621
9.	VYD	Výdaj materiálu do výrobného procesu – zmes na chlieb a rožky.	800	501	112

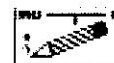

Č.	Doklad	Text	Suma	MD	D
10.	PRI	Prijem hotových výrobkov (dopečený chlieb, rožky, posúchy a iné) na sklad vo vlastných nákladoch.	2 500	613	123
11.	VYD	Darovanie zmesi na posúchy školskej jedálne – úbytok účtujeme vo vlastných nákladoch	178,50	543	112
12.	PFA	Prijatá faktúra za materiál (ražná múka), ktorý ešte nebol prijatý na sklad: a) suma bez DPH b) suma DPH c) suma spolu s DPH	1 000 190 1 190	111 111 –	– – 321
13.	PRI	Prevzatie materiálu (náterové hmoty) na sklad – príjemka (Faktúra zatiaľ nedošla – cena bola stanovená odhadom, to znamená že účtovná jednotka nepozná presnú výšku záväzku). <i>Poznámka: ak účtovná jednotka pozná ku dňu zostavenia účtovnej závierky presnú výšku záväzku účtuje namiesto na účte 323 na účet 326.</i>	1 850	112	323
14.	IÚD	Účtovanie na konci účtovného obdobia – prevod konečného zostatku účtu 111 na účet 119 (predstavuje materiál, ktorý už bol vyfakturovaný ale do konca účtovného obdobia ešte nebol dodaný a prevzatý na sklad materiálu).	1 190	119	111

112 – Materiál na sklade – príklady

Príklad 1

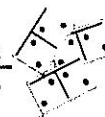
Spôsob A účtovania zásob materiálu

Spoločnosť NÁBYTOK, s. r. o. je zameraná na výrobu nábytku, konkrétne nábytkové zostavy, skrine, poličky, stoly, stoličky a iné. **Spoločnosť je platiteľ DPH.**

Vo fáze výroby sa v účtovnej jednotke spotrebúva materiál nakúpený od dodávateľov, ako aj vyrobený vo vlastnej výrobnjej prevádzke ako napr. opracované dosky, sušené rôzne druhy dreva, ozdobné nábytkové lišty.

Vyrobené výrobky predáva z výroby veľkoodberateľom, ale aj vo vlastnej podnikovej predajni maloodberateľom.

Účtovná jednotka NÁBYTOK, s. r. o. účtuje zásoby materiálu **spôsobom A** (vnútroorganizačný predpis). Pri účtovaní zásob materiálu používa účet *111 – Obstarávanie materiálu*.

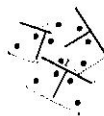
Spoločnosť NÁBYTOK, s. r. o. mala na začiatku účtovného obdobia takýto stav vybraného majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov:

021 – Stavby	50 000 €
022 – Samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí (SHV a SHV)	12 500 €
081 – Oprávky k stavbám	12 000 €
082 – Oprávky k SHV a SHV	1 000 €
112 – Materiál na sklade	7 000 €
122 – Polotovary vlastnej výroby	1 100 €
121 – Nedokončená výroba	250 €
211 – Pokladnica	1 900 €
221 – Bankové účty	30 000 €
331 – Zamestnanci	2 400 €
411 – Základné imanie	210 600 €
461 – Bankové úvery	110 200 €

V súvislosti s účtovaním materiálu na sklade vznikli v spoločnosti NÁBYTOK, s. r. o. v účtovnom období nasledujúce účtovné prípady.

Č.	Doklad	Text	Suma	MD	D
1.	PFA	Faktúra od dodávateľa za spotrebovanú elektrickú energiu:			
		a) suma bez DPH	1 500	502	–
		b) suma DPH	285	343	–
		c) suma spolu s DPH	1 785	–	321
2.	VBÚ	Úhrada faktúry za spotrebovanú elektrickú energiu z bankového účtu.	1 785	321	221
3.	VPD	Nákup materiálu (surovej nevysušenej drevnej hmoty) v hotovosti od neplatiteľa DPH, ktorý bol ihneď spotrebovaný vo výrobe.	1 000	501	211

Č.	Doklad	Text	Suma	MD	D
4.	PFA	Prijatá faktúra od dodávateľa za nákup materiálu – železný spojovací materiál: a) suma bez DPH b) suma DPH c) suma spolu s DPH	2 500 475 2975	111 343 –	– – 321
5.	IÚD	Preprava materiálu vlastným automobilom so šoférom (aktivácia vlastných nákladov spojených s prepravou materiálu).	80	111	622
6.	PRI	Prijem kúpeného materiálu na sklad v obstarávacej cene.	2 580	112	111
7.	VFA	Reklamácia uplatnená voči dodávateľovi spojovacieho materiálu, ktorú dodávateľ uznal ako oprávnenú – faktúra ešte nebola uhradená. Vystavený dobropis na pomernú časť sumy: a) suma bez DPH b) suma DPH c) suma spolu s DPH	100 19 119	– – 321	112 343 –
8.	VBÚ	Úhrada faktúry voči dodávateľovi spojovacieho materiálu.	2 856	321	221
9.	IÚD	Mzdové náklady zamestnancov pracujúcich vo výrobnom procese. Zákonné sociálne náklady na zamestnancov pracujúcich vo výrobe – platby poisťného do sociálnej a zdravotnej poisťovne.	1 100 387,20	521 524	331 336
10.	PRI	Výroba materiálu – sušených dosiek vo vlastnej prevádzke (aktivácia vlastných nákladov na výrobu materiálu).	800	112	621
11.	VPD	Nákup materiálu (sušené dosky) v hotovosti a) suma bez DPH b) suma DPH c) suma spolu s DPH	500 95 595	111 343 –	– – 211
12.	PRI	Prijem nakúpeného materiálu na sklad vo vlastných nákladoch.	500	112	111
13.	VYD	Výdaj materiálu do výrobného procesu – sušené dosky. (ocenenie metódou VAP – ocenenie úbytku materiálu rovnakého druhu váženým aritmetickým priemerom prírastkov, príp. FIFO – ocenenie úbytku materiálu rovnakého druhu v ocenení najstaršieho prírastku).	1 800	501	112

Č.	Doklad	Text	Suma	MD	D
14.	PRI	Prevzatie materiálu (náterové hmoty) na sklad – príjemka (Faktúra zatiaľ nedošla – cena bola stanovená na základe dodacieho listu, to znamená že účtovná jednotka pozná presnú výšku záväzku). <i>Poznámka: ak spoločnosť nepozná ku dňu zostavenia účtovnej závierky výšku záväzku použije namiesto účtu 326 účet 323.</i>	1 850	112	326
15.	VYD	Darovanie opracovaných dosiek (materiálu) na opravu školského plotu Strednej priemyselnej školy: suma bez DPH (zníženie stavu materiálu na sklade) suma DPH z hodnoty daru hodnota daru s DPH	150 28,50 178,50	– – 543	112 343 –
16.	PPD	Predaj nepotrebného materiálu (drevených ozdobných listů) – tržba inkasovaná v hotovosti: a) suma bez DPH b) suma DPH c) suma spolu s DPH	1030 195,70 1 225,70	– – 211	642 343 –
17.	VYD	Úbytok materiálu v dôsledku predaja – úbytok účtujeme v ocenení metódou VAP alebo metódou FIFO.	800	542	112
18.	IÚD	Manko do normy prirodzených úbytkov na zásobách materiálu.	5	501	112
19.	IÚD	Manko na zásobách materiálu (nad normu prirodzených úbytkov).	15	549	112
20.	IÚD	Prebytok na zásobách materiálu.	20	112	648

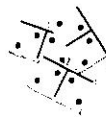

Príklad 2

Spôsob B účtovania zásob materiálu

Spoločnosť NÁBYTOK, s. r. o. je zameraná na výrobu nábytku, konkrétne nábytkové zostavy, skrine, poličky, stoly, stoličky a iné. Spoločnosť je platiteľ DPH.

Vo fáze výroby sa v účtovnej jednotke spotrebúva materiál nakúpený od dodávateľov, ako aj vyrobený vo vlastnej výrobnej prevádzke ako napr. opracované dosky, sušené rôzne druhy dreva, ozdobné nábytkové listy.

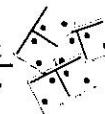
Vyrobené výrobky predáva z výroby veľkoodberateľom, ale aj vo vlastnej podnikovej predajni maloodberateľom.

Spoločnosť nemá povinnosť mať overenú účtovnú závierku audítorom a účtuje zásoby materiálu spôsobom B (uvedené vo vnútroorganizačnom predpise).

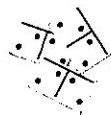
Účtovná jednotka NÁBYTOK, s. r. o. mala na začiatku účtovného obdobia takýto stav vybraného majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov:

021 – Stavby	50 000 €
022 – Samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí (SHV a SHV)	12 500 €
081 – Oprávky k stavbám	12 000 €
082 – Oprávky k SHV a SHV	1 000 €
112 – Materiál na sklade	7 000 €
122 – Polotovary vlastnej výroby	1 100 €
121 – Nedokončená výroba	250 €
211 – Pokladnica	1 900 €
221 – Bankové účty	30 000 €
331 – Zamestnanci	2 400 €
411 – Základné imanie	210 600 €
461 – Bankové úvery	110 200 €

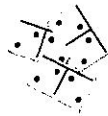
V súvislosti s účtovaním materiálu na sklade vznikli v spoločnosti NÁBYTOK, s. r. o. v účtovnom období nasledujúce účtovné prípady.

Č.	Doklad	Text	Suma	MD	D
1.	PFA	Faktúra od dodávateľa za spotrebovanú elektrickú energiu: a) suma bez DPH b) suma DPH c) suma spolu s DPH	1 500 285 1 785	502 343 –	– – 321
2.	VBÚ	Úhrada faktúry za spotrebovanú elektrickú energiu z bankového účtu.	1 785	321	221
3.	VPD	Nákup materiálu (surovej nevysušenej drevnej hmoty) v hotovosti od neplatiteľa DPH, ktorý bol ihneď spotrebovaný vo výrobe.	1000	501	211
4.	PFA	Prijatá faktúra od dodávateľa za nákup materiálu – železný spojovací materiál: a) suma bez DPH b) suma DPH c) suma spolu s DPH	2 500 475 2 975	501 343 –	– – 321
5.	IÚD	Preprava materiálu vlastným automobilom so šoférom (aktivácia vlastných nákladov spojených s prepravou materiálu).	80	501	622
6.	–	Príjem kúpeného materiálu na sklad v obstarávacej cene.	2 580	neúčtuje sa	neúčtuje sa
7.	VFA	Reklamácia uplatnená voči dodávateľovi spojovacieho materiálu, ktorú dodávateľ uznal ako oprávnenú – faktúra ešte nebola uhradená: a) suma bez DPH b) suma DPH c) suma spolu s DPH	100 19 119	– – 321	501 343 –
8.	VBÚ	Úhrada faktúry voči dodávateľovi spojovacieho materiálu.	2 856	321	221
9.	IÚD	Mzdové náklady zamestnancov pracujúcich vo výrobnom procese. Zákonné sociálne náklady na zamestnancov pracujúcich vo výrobe – platby poisťovne do sociálnej a zdravotnej poisťovne.	1 100 387,20	521 524	331 336
10.	–	Výroba materiálu – sušených dosiek vo vlastnej prevádzke (aktivácia vlastných nákladov na výrobu materiálu).	800	501	621

Č.	Doklad	Text	Suma	MD	D
11.	VPD	Nákup materiálu (sušené dosky) v hotovosti: a) suma bez DPH b) suma DPH c) suma spolu s DPH	500 95 595	501 343 —	— — 211
12.	—	Prijem nakúpeného materiálu na sklad vo vlastných nákladoch.	500	neúčtuje sa	neúčtuje sa
13.	—	Výdaj materiálu do výrobného procesu – sušené dosky (ocenenie metódou VAP príp. FIFO).	1 800	neúčtuje sa	neúčtuje sa
14.	IÚD	Prevzatie materiálu (náterové hmoty) na sklad – príjemka (Faktúra zatiaľ nedošla – cena bola stanovená na základe dodacieho listu, to znamená že spoločnosť pozná presnú výšku záväzku).	1 850	501	326
15.	IÚD	Darovanie opracovaných dosiek (materiálu) na opravu školského plotu Strednej priemyselnej školy: a) suma bez DPH b) suma DPH z hodnoty daru c) hodnota daru s DPH	150 28,50 178,50	— — 543	501 343 —
16.	PPD	Predaj nepotrebného materiálu (drevených ozdobných listů) – tržba inkasovaná v hotovosti: a) suma bez DPH b) suma DPH c) suma spolu s DPH	1030 195,70 1 225,70	— — 211	642 343 —
17.	IÚD	Úbytok materiálu v dôsledku predaja – úbytok účtujeme v ocenení metódou VAP príp. FIFO.	800	542	501
18.	IÚD	Začiatkový stav zásob materiálu účtovaný ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka do nákladov.	7 000	501	112
19.	IÚD	Skutočný konečný zostatok zásob materiálu na sklade zistený inventarizáciou a zaočtovaný ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka.	9 880	112	501
20.	—	Manko do normy prirodzených úbytkov na zásobách materiálu.	5	neúčtuje sa	neúčtuje sa
21.	IÚD	Manko na zásobách materiálu (nad normu prirodzených úbytkov).	15	549	501
22.	IÚD	Prebytok na zásobách materiálu.	20	501	648

119 – Materiál na ceste – príklady

Príklad 1

Spoločnosť PEKÁR, s. r. o. je zameraná na výrobu pekárenských výrobkov, konkrétne rôznych druhov upečeného chleba, upečených rožkov, posúchov a iných druhov výrobkov. Spoločnosť **nie je platiteľom DPH**.

Vo fáze výroby sa spotrebúva materiál – múka, soľ, cukor, rôzne ochucovadlá, kvások, pekárenske zmesi a zároveň v účtovnej jednotke vznikajú medzistupne výrobného procesu, ako nedokončená výroba a polotovary vlastnej výroby.

Kvások a pekárenske zmesi si spoločnosť PEKÁR, s. r. o. vyrába aj vo vlastnej réžii vo svojej prevádzke. Prebytočný materiál spoločnosť môže aj predat' alebo darovať iným účtovným jednotkám.

Spoločnosť účtuje zásoby materiálu spôsobom A.

V súvislosti s účtovaním zásob materiálu a materiálu na ceste vznikli v spoločnosti PEKÁR, s. r. o nasledujúce účtovné prípady.

Č.	Doklad	Text	Suma	MD	D
1.	IÚD	Preúčtovanie materiálu na ceste (materiál – ochucovadlá a koreniny) na účet 111 – <i>Obstaranie materiálu</i> na začiatku účtovného obdobia	1 000	111	119
2.	IÚD	Preprava kúpeného materiálu (ochucovadlá a koreniny) vlastným nákladným vozidlom vo vlastnej réžii (<i>aktivácia vlastných nákladov spojených s prepravou</i>).	200	111	622
3.	VPD	Nákup múky v hotovosti od mlynára – neplatiteľa DPH, ktorý bol ihneď spotrebovaný vo výrobe.	1 000	501	211
4.	VYD	Darovanie zmesi na posúchy školskej jedálne, úbytok účtujeme v ocenení metódou VAP alebo metódou FIFO.	178,50	543	112
5.	PRI	Príjem materiálu (ochucovadlá a koreniny), ktorý bol fakturovaný v minulom účtovnom období na sklad materiálu.	1 200	112	111
6.	PFA	Prijatá faktúra za materiál (ražná múka), ktorý ešte nebol prevzatý na sklad materiálu: a) suma bez DPH b) suma DPH c) suma spolu s DPH	1 000 190 1 190	111 111 –	– – 321
7.	PRI	Prevzatie materiálu (náterové hmoty) na sklad – príjemka (Faktúra zatiaľ nedorazila – cena bola stanovená odhadom, to znamená že účtovná jednotka nepozná presnú výšku záväzku).	1 850	112	323
8.	IÚD	Účtovanie na konci účtovného obdobia – prevod konečného zostatku účtu 111 – <i>Obstaranie materiálu</i> na účet 119 – <i>Materiál na ceste</i> (predstavuje materiál, ktorý už bol vyfakturovaný ale do konca účtovného obdobia ešte nebol dodaný a prevzatý na sklad materiálu).	1 190	119	111

V prípade, ak by spoločnosť PEKÁR, s. r. o. účtovala zásoby materiálu spôsobom B (vnútroorganizačný predpis), okrem iných účtovných prípadov účtovaných počas účtovného obdobia a na konci účtovného obdobia iným spôsobom ako v spôsobe A účtovania zásob, by sa inak účtoval účtovný prípad číslo 2 aj účtovný

prípado číslo 9 (kde sa účtuje o materiály na ceste)
a následne by sa zmenili aj niektoré konečné zostatky
a konečné stavy na vybraných účtoch.

Účtovanie na začiatku a konci účtovného obdobia
v **spôsobe B** účtovanie zásob materiálu na účte 119 –
Materiál na ceste:

2.	IÚD	Preúčtovanie materiálu na ceste (materiál – ochucovadlá a koreniny) na začiatku účtovného obdobia na účet 501 – <i>Spotreba materiálu</i>	1 000	501	119

9.	IÚD	Účtovanie na konci účtovného obdobia – preúčtovanie materiálu, ktorý už bol fakturovaný a teda zaúčtovaný na účte 551 – <i>Spotreba materiálu</i> a pritom ešte nebol prevzatý účtovnou jednotkou PEKÁR, s. r. o. na účet 119.	1 190	119	501

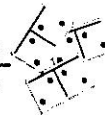
Príklad 2

Spoločnosť NÁBYTKÁR, s. r. o. je zameraná na
výrobu nábytku, konkrétne korpusov postelí, poličiek,
stolov, stoličiek a iných druhov dreveného nábytku.
Spoločnosť **je platiteľom DPH**.

Vo fáze výroby sa v účtovnej jednotke spotrebováva
materiál nakúpený od dodávateľov, ako aj vyrobený
vo vlastnej výrobnjej prevádzke, ako napr. opracované
dosky, sušené rôzne druhy dreva, ozdobné nábytkové
lišty a iné.

Prebytočný materiál spoločnosť môže aj predať alebo
darovať iným účtovným jednotkám.

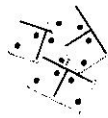

Spoločnosť účtuje zásoby materiálu **spôsobom A**. Pri účtovaní zásob materiálu používa účet **111 – Obstarávanie materiálu**.

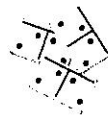
V súvislosti s účtovaním zásob materiálu a materiálu na ceste vznikli v spoločnosti **NÁBYTKÁR, s. r. o.** nasledujúce účtovné prípady.

Č.	Doklad	Text	Suma	MD	D
1.	IÚD	Preúčtovanie materiálu na ceste (materiál – moridlá, farby a laky) na účet 111 na začiatku účtovného obdobia	2 300	111	119
2.	PRI	Príjem materiálu (moridlá, farby a laky), ktorý bol fakturovaný v minulom účtovnom období na sklad materiálu.	2 300	112	111
3.	VPD	Nákup materiálu (surovej nevysušenej drevnej hmoty – dosiek) v hotovosti od neplatiteľa DPH.	1000	111	211
4.	PRÍ	Príjem nakúpených dosiek na sklad v obstarávacej cene.	1000	112	111
5.	VPD,	Nákup materiálu – čistiace prostriedky, ktoré boli ihneď vydané do spotreby:			
		a) suma bez DPH	500	501	–
		b) suma DPH	95	343	–
		c) suma spolu s DPH	595	–	211
6.	PRI	Prevzatie materiálu (náterové hmoty) na sklad – príjemka (Faktúra zatiaľ nedošla – cena bola stanovená na základe dodacieho listu, to znamená že spoločnosť pozná presnú výšku záväzku).	1 850	112	326
7.	PFA	Prijatá faktúra od dodávateľa za nákup materiálu – železný spojovací materiál:			
		a) suma bez DPH	2 500	111	–
		b) suma DPH	475	343	–
		c) suma spolu s DPH	2975	–	321
8.	IÚD	Preprava materiálu vlastným automobilom so šoférom (aktivácia vlastných nákladov spojených s prepravou materiálu).	80	111	622

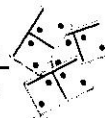
Č.	Doklad	Text	Suma	MD	D
9.	PFA	Reklamácia uplatnená voči dodávateľovi spojovacieho materiálu, ktorú dodávateľ uznal ako oprávnenú – faktúra ešte nebola uhradená: a) suma bez DPH b) suma DPH c) suma spolu s DPH	100 19 119	– – 321	111 343 –
10.	VBÚ	Úhrada faktúry voči dodávateľovi spojovacieho materiálu.	2 856	321	221
11.	PFA	Prijatá faktúra za materiál (farby a laky) ktorý ešte nebol prijatý na sklad: a) suma bez DPH b) suma DPH c) suma spolu s DPH	1000 190 1 190	111 343 –	– – 321
12.	IÚD	Účtovanie na konci účtovného obdobia – prevod konečného zostatku účtu 111 na účet 119 (predstavuje materiál, ktorý už bol vyfakturovaný ale do konca účtovného obdobia ešte nebol dodaný a prevzatý na sklad materiálu).	1000	119	111

121 – Nedokončená výroba

Nedokončená výroba sa účtuje na účte 121 – Nedokončená výroba. Pri spôsobe A účtovania zásob sa tu účtuje stav a pohyb zásob nedokončenej výroby vo vlastných nákladoch. Pri spôsobe B účtovania zásob sa na tomto účte účtuje pri uzavieraní účtovných kníh.

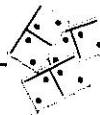
121	Zaučtovanie začiatočného stavu účtu pri otváraí účtovných kníh	MD	D
		121	701
121	Zvýšenie stavu zásob nedokončenej výroby ocenené vo vlastných nákladoch (účtované minimálne raz mesačne)	MD	D
		121	611
121	Prevod zásob nedokončenej výroby do polotovarov vlastnej výroby: – úbytok nedokončenej výroby – prírastok polotovarov vlastnej výroby	MD	D
		611	121
		122	612
121	Zníženie stavu zásob nedokončenej výroby pri prevode do výrobkov: – úbytok nedokončenej výroby – prírastok výrobkov	MD	D
		611	121
		123	613

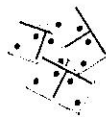
121	Zníženie nedokončenej výroby pri jej aktivovaní do materiálu (prevod materiálu): – úbytok nedokončenej výroby– zvýšenie materiálu na sklade	MD		D	
			611		121
			112		621
121	Zníženie nedokončenej výroby pri jej predaji	MD	611		121
121	Kúpa nedokončenej výroby – cena bez DPH– DPH– prírastok nedokončenej výroby vo výške vyfakturovaných nákladov	MD		D	
			518		321
			343		321
			121		611
121	Nepeňažný vklad do našej účtovnej jednotky vo forme nedokončenej výroby, ak je oceniteľná a účtovná jednotka ju môže hospodársky využiť	MD		D	
			121		353
121	Prijatý dar vo forme nedokončenej výroby od spoločníkov a členov	MD		D	
			121		413
121	Prijatý dar vo forme nedokončenej výroby – bezodplatné nadobudnutie nedokončenej výroby (ocenené v reprodukčnej obstarávacej cene) od iných osôb (nie od spoločníkov a členov)	MD		D	
			121		648
121	Prevod nedokončenej výroby z osobného užívania individuálneho podnikateľa do podnikania	MD		D	
			121		491
121	Prebytok nedokončenej výroby zistený pri inventarizácii	MD		D	
			121		611
121	Prirodzené úbytky zásob nedokončenej výroby stanovené podnikovými normami prirodzených úbytkov	MD		D	
			611		121

121	Manká a škody na nedokončenej výrobe presahujúce normy prirodzených úbytkov	MD	D
		549	121
121	Neopraviteľné nepodarky nedokončenej výroby nad stanovené podnikové normy	MD	D
		549	121
121	Manká a škody na nedokončenej výrobe spôsobené živelnou pohromou	MD	D
		582	121
121	Výdaj nedokončenej výroby na účely reprezentácie	MD	D
		513	121
121	Darovanie nedokončenej výroby	MD	D
		543	121
121	Spĺátka upísaného základného imania spoločnosti zásobami nedokončenej výroby	MD	D
		367	121
121	Výsledky inventarizácie (spôsob B):	MD	D
	– manká a škody	549	611
	– manká a škody spôsobené živelnou pohromou	582	611
121	Prevod začiatočného stavu účtu nedokončenej výroby na konci účtovného obdobia (spôsob B)	MD	D
		611	121
121	Prevod konečného zostatku účtu nedokončenej výroby (spôsob B) – zisteného inventúrou na konci účtovného obdobia	MD	D
		121	611
121	Rozdiel zo zmeny cien vnútroorganizačného cenníka pre oceňovanie nedokončenej výroby – zvýšenie v dôsledku zvýšených vlastných nákladov vo výrobe (nie v dôsledku spôsobu oceňovania)	MD	D
		121	611

121		MD	D
121	Rozdiel zo zmeny cien vnútroorganizačného cenníka pre oceňovanie nedokončenej výroby – zníženie v dôsledku znížených vlastných nákladov vo výrobe (nie v dôsledku spôsobu oceňovania)	611	121
121		MD	D
121	Zúčtovanie opravnej položky k nedokončenej výrobe z dôvodu spotreby, predaja a iného úbytku	192	121
121		MD	D
121	Splatenie pohľadávky za upísané vlastné imanie nedokončenou výrobou	121	353
121		MD	D
121	Prevod konečného zostatku účtu pri uzatváraní účtovných kníh	702	121

4/9.7

Záväzky v cudzej mene

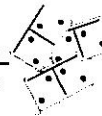
Záväzky vyjadrené pri vzniku v cudzej mene sa prepočítavajú v SR na euro (€), ktoré je od 1. 1. 2009 domácou menou.

Domáca mena
EURO

Ku všetkým účtom záväzkov musí účtovná jednotka viesť analytické účty podľa jednotlivých cudzích mien v ktorých záväzky vznikli (napr. v USD, CZK, ...).

Rovnako ako iný majetok a záväzky vyjadrené v cudzej mene, aj záväzky v cudzej mene musí účtovná jednotka prepočítvať na eurá:

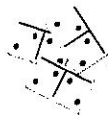
- a) *v deň uskutočnenia účtovného prípadu* referenčným výmenným kurzom určeným a vyhláseným ECB alebo NBS, **v deň predchádzajúci** dňu uskutočnenia účtovného prípadu;
- b) *v deň, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka* referenčným výmenným kurzom určeným a vyhláseným ECB alebo NBS **v deň, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka.**

Metódy predpočtu Pri úhrade záväzku v cudzej mene v hotovosti sa na prepočet použije jedna z metód:

- 1) Metóda ECB alebo NBS pri vyjadrení úbytku peňažných prostriedkov v cudzej mene v **hotovosti** znamená, že sa použije pri prepočte výdavku v cudzej mene na eurá kurz ECB alebo NBS v deň predchádzajúci dňu uskutočnenia účtovného prípadu.
- 2) **Metóda FIFO** (*first in first out*) pri vyjadrení úbytku peňažných prostriedkov v cudzej mene v hotovosti znamená, že sa použije pri prepočte výdavku v cudzej mene na eurá najstarší kurz (príp. najstaršie kurzy), t. j. prvý kurz použitý pri prepočte prírastku peňažných prostriedkov v cudzej mene na eurá sa použije ako prvý kurz pri prepočte úbytku týchto peňažných prostriedkov v cudzej mene na eurá.
- 3) **Metóda VAP** (*vážený aritmetický priemer*) pri vyjadrení úbytku peňažných prostriedkov v cudzej mene v hotovosti znamená, že sa použije pri prepočte výdavku v cudzej mene na eurá vážený aritmetický priemer kurzov použitých pri prepočte prírastku peňažných prostriedkov v cudzej mene na eurá.

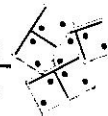
Prehľad účtovných prípadov na účte záväzkov v cudzej mene a použitých kurzov pri prepočte:

	V uvedených účtovných prípadoch sa použije pri prepočte na eurá kurz:	kurz komerčnej banky devízy – nákup	Kurz komerčnej banky devízy – predaj	Kurz ECB alebo kurz NBS	Iný kurz
1.	Vznik záväzku v cudzej mene (PFA)			v deň predchádzajúci dňu vzniku záväzku (dňu prijatia faktúry)	
2.	Úhrada záväzku v cudzej mene dodávateľovi z bežného účtu (VBÚ)		v deň úhrady záväzku	–	
3.	Úhrada záväzku v cudzej mene dodávateľovi z devízového účtu (VDÚ)			v deň predchádzajúci dňu úhrady záväzku	
4.	Úhrada záväzku v cudzej mene dodávateľovi v hotovosti z valutovej pokladnice (VPD)			1) v deň predchádzajúci dňu uskutočnenia účtovného prípadu alebo	2) metóda FIFO alebo 3) metóda VAP pri úbytku cudzej meny z pokladnice
5.	Ocenenie existujúceho záväzku v cudzej mene ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka (IÚD)			v deň, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka	

Kurzový rozdiel na záväzkovom účte vzniká**Kurzové rozdiely**

- 1) **pri úhrade záväzku** – vyplýva z rozdielu prepočtu ocenenia záväzku znejúceho na cudziu menu na eurá **pri jeho úhrade** a prepočtu ocenenia tohto záväzku v cudzej mene na eurá **pri jeho vzniku**.
- 2) **pri prepočte zostatku na účte** – vyplýva z rozdielu prepočtu ocenenia záväzku znejúceho na cudziu menu na eurá ku dňu, ku ktorému sa **zostavuje účtovná závierka** a prepočtu ocenenia tohto záväzku v cudzej mene na eurá **pri jeho vzniku**.

Kurzový rozdiel – kurzový zisk vznikne napr. na účte 321 – <i>Dodávateľia</i> : Pri úhrade záväzku v cudzej mene z bežného účtu:	Ak kurz ECB alebo NBS pri vzniku záväzku je menší ako kurz KB devízy – predaj pri úhrade záväzku.	Účtovanie MD/D: 321/663
Pri úhrade záväzku v cudzej mene z devízového účtu:	Ak kurz ECB alebo NBS pri vzniku záväzku je menší ako kurz ECB alebo NBS pri úhrade záväzku.	Účtovanie MD/D: 321/663
Pri úhrade záväzku v cudzej mene v hotovosti:	Ak kurz ECB alebo NBS pri vzniku záväzku je menší ako kurz ECB alebo NBS , príp. kurz z metódy FIFO, príp. kurz z metódy VAP (v závislosti od metódy zvolenej účtovnou jednotkou) pri úhrade záväzku.	Účtovanie MD/D: 321/663
Pri neuhradených záväzkoch v cudzej mene ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka:	Ak kurz ECB alebo NBS pri vzniku záväzku je menší ako kurz ECB alebo NBS ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka.	Účtovanie MD/D: 321/663

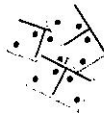

Kurzový rozdiel – **kurzová strata** vznikne napr. na účte 321 – *Dodávateľia*:

Pri úhrade záväzku v cudzej mene z bežného účtu:	Ak kurz ECB alebo NBS pri vzniku záväzku je väčší ako kurz KB devízy – predaj pri úhrade záväzku.	Účtovanie MD/D: 563/321
Pri úhrade záväzku v cudzej mene z devízového účtu:	Ak kurz ECB alebo NBS pri vzniku záväzku je väčší ako kurz ECB alebo NBS pri úhrade záväzku.	Účtovanie: 563/321
Pri úhrade záväzku v cudzej mene v hotovosti:	Ak kurz ECB alebo NBS pri vzniku záväzku je väčší ako kurz ECB alebo NBS , príp. kurz z metódy FIFO, príp. kurz z metódy VAP (v závislosti od metódy zvolenej účtovnou jednotkou) pri úhrade záväzku.	Účtovanie MD/D: 563/321
Pri neuhradených záväzkoch v cudzej mene ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka:	Ak kurz ECB alebo NBS pri vzniku záväzku je väčší ako kurz ECB alebo NBS ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka.	Účtovanie MD/D: 563/321

Príklad výpočtu

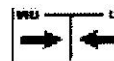
Zverejnený kurz EUR/USD 1,2589 znamená, že 1 EUR = 1,2589 USD a potom 1 USD = 1:1,2589 EUR, čiže 1 USD = 0,7943 EUR a teda kurz USD/EUR je 0,7943.

Kurz ECB a NBS, ako aj kurzy komerčných bánk je uvádzaný z pohľadu meny euro, teda v tvare EUR/ cudzia mena, čiže uvádza množstvo peňažných prostriedkov cudzej mene za 1 EUR.

Príklad výpočtu: 100 CZK v kurze 25,718 v prepočte $100 / 25,718 = 3,88832$ € zaokrúhlené matematicky na celé eurocenty (dve desatinné miesta) = **3,89 €**

Príklad analytickej evidencie k syntetickému účtu záväzkov, napr. 321 – v cudzej mene (napr. CZK):

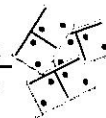
Dátum	Text	CZK			Kurz	Eurá		
		zvýšenie	zniženie	zostatok		zvýšenie	zniženie	zostatok
1. 1.	Začiatkový stav			100	25,718			3,89
3. 2.	Vznik záväzku (PFA)	2 000		2 100	25,900	77,22		81,11
5. 3.	Úhrada záväzku		2 000	100	25,150		79,52	1,59
5. 3.	Kurzový rozdiel z úhrady záväzku z 3. 2. – kurzová strata			100		2,3		3,89
31. 12.	Kurzový rozdiel vyplývajúci z prepočtu zostatku na účte ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka – kurzový zisk			100	25,999		0,04	3,85

Výpočet a účtovanie kurzového rozdielu:

Výpočet

K 5. 3. $79,52 - 77,22 = 2,3$ účtovný zápis: MD 563/D 321

K 31. 12. $3,89 - 3,85 = 0,04$ účtovný zápis: MD 321 /D 663

Závázky v cudzej mene – príklad

Spoločnosť MIMI, s. r. o. zameraná na nákup a predaj textilného tovaru, obchoduje so zahraničím. Spoločnosť nie je platiteľom DPH a má otvorený bežný účet v eurách a devízový účet v komerčnej banke BANKA, a. s. Účtovným obdobím je kalendárny rok.

Začiatkový stav na vybraných účtoch:

321 Dodávatelia	1 000 €
321.1 – Dodávatelia – v EUR	470,10 €
321.2 – Dodávatelia – v USD je 700 USD	529,90 €
(kurz ECB 31. 12. predchádzajúceho účtovného obdobia: 1 EUR = 1,3210 USD)	

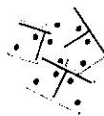
221 – Bankový účet	5 000 €
221.1– Bankový účet – v EUR	3 963 €
221.2– Bankový účet – v USD je 1 369,88 USD	1 037 €
(kurz ECB 31. 12. predchádzajúceho účtovného obdobia: 1 EUR = 1,3210 USD)	

Dátum vyhlásenia	Mena USD
29. 10.	1,2740
30. 10.	1,3332
31. 10.	1,3500
1. 11.	1,2999
19. 11.	1,2851
20. 11.	1,3102
31. 12.	1,1025

Kurzový lístok
ECB (výber)

Dátum	Valuty - USD		Devízy - USD	
	Nákup	Predaj	Nákup	Predaj
29. 10.	1,2000	1,3494	1,2357	1,3137
30. 10.	1,2632	1,4032	1,2932	1,3732
31. 10.	1,2723	1,4277	1,3120	1,3880
1. 11.	1,2536	1,3462	1,2893	1,3105
19. 11.	1,2300	1,3402	1,2677	1,3025
20. 11.	1,2599	1,3605	1,2995	1,3209
31. 12.	1,0563	1,1487	1,0956	1,1094

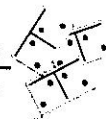
Kurzový lístok komerčnej
banky BANKA, a. s. (výber)

Účtovné prípady:

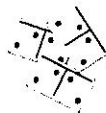
Č.	Dátum	Účtovný doklad	Účtovný prípad	EUR	MD	D
1.	1. 1.	IÚD	Zaúčtovanie začiatočného stavu: a) na účte 321 – Dodávateľa Súčasný zápis na analytické účty 321.1- Dodávateľa - EUR 321.2 – Dodávateľa – USD b) na účte 221 – Bankový účet Súčasný zápis na analytické účty 221.1 – Bankový účet - EUR 221.2 – Bankový účet – USD	1 000 470,10 529,90 5 000 3 963 1 037	701 221 221.1 221.2	321 321.1 321.2 701
2.	30. 10.	PFA	Faktúra od zahraničného dodávateľa za nákup tovaru v hodnote 1 274 USD (kurz 29. 10. ECB, 1 EUR = 1,2740 USD) Súčasný zápis na analytický účet	1 000 1 000	131	321 321.2
3.	30. 10.	PRÍ	Príjem kúpeného tovaru na sklad	1000	132	131
4.	1. 11.	VBÚ	Úhrada dodávateľskej faktúry 1 274 USD z bežného účtu (kurz 1.11. KB devízy – predaj 1 EUR = 1,3105 USD) Súčasný zápis na analytický účet	972,15 972,15	321 321.2	221 221.1
5.	1. 11.	IÚD	Zaúčtovanie kurzového rozdielu vyplývajúceho z úhrady záväzku znejúceho na cudziu menu – kurzový zisk (1 274/1,274 – 1 274/1,3105) Súčasný zápis na analytický účet	27,85 27,85	321 321.2	663
6.	20. 11	VDÚ	Úhrada dodávateľskej faktúry z minulého účtovného obdobia dodávateľovi 200 USD z devízového účtu (kurz 19. 11. ECB, 1 EUR = 1,2851 USD) Súčasný zápis na analytický účet	155,63 155,63	321 321.2	221 221.2
7.	20. 11.	IÚD	Zaúčtovanie kurzového rozdielu vyplývajúceho z úhrady záväzku znejúceho na cudziu menu – kurzová strata (200/1,2851 – 200/1,3210) Súčasný zápis na analytický účet	4,23 4,23	563	321 321.2

Č.	Dátum	Účtovný doklad	Účtovný prípad	EUR	MD	D
8.	31. 12.	IÚD	Do konca účtovného obdobia neboli zinkasované ostatné pohľadávky z minulého obdobia (500 USD) k 31. 12. (kurz ECB, NBS 1 EUR = 1,1025 USD) – zaučtovanie kurzového rozdielu – kurzová strata (500/1,1025 – 500/1,3210) <i>Súčasný zápis na analytický účet</i>	75,01	563	321
				75,01		321.2
9.	31. 12.	IÚD	Kurzový rozdiel vyplývajúci z prepočtu zostatku na devizovom účte v USD kurzom ECB k 31. 12. (1 EUR = 1,1025 USD) – kurzový zisk (1 169,88/1,1025 – 1037 + 155,63) <i>Súčasný zápis na analytický účet</i>	179,75	221	663
					221.2	
10.	31. 12.	IÚD	Prevod konečných zostatkov / stavov: a) 321 – Dodávateľia <i>Súčasný zápis na analytické účty:</i> 321.1 – Dodávateľia – EUR 321.2 – Dodávateľia – USD b) 221 – Bankový účet <i>Súčasný zápis na analytické účty:</i> 221.1 – Bankový účet – EUR 221.2 – Bankový účet – USD c) 563 – Kurzová strata d) 663 – Kurzový zisk	923,61	321	702
				470,10	321.1	
				453,51	321.2	
				4 051,97	702	221
				2990,85		221.1
				1061,12		221.2
				79,24	710	563
				207,6	663	710

Účtovné prípady zapísané na vybrané účty:

MD				321 – Dodávateľia				D			
P. č.	Dátum	Text	€	P. č.	Dátum	Text	€	P. č.	Dátum	Text	€
4.	1. 11.	Úhrada faktúry	972,15	1 a)	1. 1.	Začiatkový stav	1 000				
5.	1. 11.	Kurzový rozdiel – kurzový zisk	27,85	2.	30. 10.	Faktúra	1 000				
6.	20. 11.	Úhrada faktúry	155,63	7.	20. 11.	Kurzový rozdiel – kurzová strata	4,23				
				8.	31. 12.	Kurzový rozdiel – kurzová strata	75,01				
10.	31. 12.	Prevod konečného zostatku	923,61	KZ	31. 12.	Konečný zostatok	923,61				

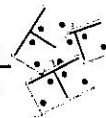
MD 321.2 – Dodávateľia – USD					D				
P. č.	Dátum	USD	Kurz	€	P. č.	Dátum	USD	Kurz	€
4.	1. 11.	1 274	1,3105	972,15	1 a)	1. 1.	700	1,3210	529,90
5.	1. 11.	–	–	27,85	2	30. 10.	1 274	1,2740	1000
6.	20. 11.	200	1,2851	155,63	7.	20. 11.	–	–	4,23
					8.	31. 12.	–	–	75,01
					KZ	31. 12.	500	1,1025	453,51

MD 321.1 – Dodávateľia - EUR				D			
P. č.	Dátum	Text	€	P. č.	Dátum	Text	€
				1 a)	1. 1.	Začiatočný stav	470,10
				KZ	31. 12.	Konečný zostatok	470,10

MD 221 – Bankový účet				D			
P. č.	Dátum	Text	€	P. č.	Dátum	Text	€
1 b)	1. 1.	Začiatočný stav	5 000	4.	1. 11.	Úhrada faktúry	972,15
				6.	20. 11.	Úhrada faktúry	155,63
9.	31. 12.	Kurzový rozdiel – kurzový zisk	179,75				
KZ	31. 12.	Konečný zostatok	4 051,97	10.	31. 12.	Prevod konečného zostatku	4 051,97

MD 221.2 – Bankový účet – v USD					D				
P. č.	Dátum	USD	Kurz	€	P. č.	Dátum	USD	Kurz	€
1 b)	1. 1.	1 369,88	1,3210	1037	6.	20. 11.	200	1,2851	155,63
9.	31. 12.	–	–	179,75					
KZ	31. 12.	1 169,88	1,1025	1061,12					

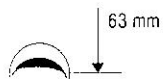
MD 221.1 – Bankový účet – v EUR				D			
P. č.	Dátum	Text	€	P. č.	Dátum	Text	€
1 b)	1. 1.	Začiatočný stav	3 963	4.	1. 11.	Úhrada faktúry	972,15
KZ	31. 12.	Konečný zostatok	2990,85				

MD	563 – Kurzové straty	D	MD	663 – Kurzové zisky	D
7.	4,23			5.	27,85
8.	75,01			9.	179,75
		PKS / 710 79,24			PKS / 710 207,6

Použité skratky účtovných dokladov v príklade:

- IÚD – Interný účtovný doklad
- PFA – Prijatá faktúra od dodávateľa
- PRÍ – Prijemka
- VBÚ – Výpis z bankového účtu – bežného účtu vedeného v EUR
- VDÚ – Výpis z devízového účtu – bežného účtu vedeného v USD

Rozmer

146 (šírka) x 205 (výška)

Dierovanie

veľkosť diery 8 mm - priemer, osová vzdialenosť 80 mm,
od väzby je stred diery 9 mm.

- 1) 63 mm (zhora k stredu diery)
- 2) 143 mm (zhora k stredu diery)